

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **J. P.**, zastoupeného JUDr. Filipem Princem, advokátem se sídlem Na Vrstvách 827/11, Praha 4, proti žalovanému: **Magistrát hl. m. Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 9. 2013, č. j. 1 A 6/2012 – 38,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 3. 9. 2013, č. j. 1 A 6/2012 – 38, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět a dosavadní průběh řízení

[1.] Žalobce (dále „stěžovatel“) se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2011, č. j. 885989/2011/DOP, kterým žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Městské části Prahy 10, Odboru životního prostředí, dopravy a rozvoje ze dne 22. 6. 2011, č. j. P10-068194/2011, R440/2011/OŽD. Obě rozhodnutí byla vydaná ve věci uložení pokuty za přestupek podle § 42a odst. 1 písm. l) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), kterého se stěžovatel měl dopustit porušením ustanovení § 29 zákona o pozemních komunikacích tím, že bez povolení příslušného silničního správního úřadu umístil pevnou překážku - osazení dvou stromů na veřejně přístupné komunikaci před vrata umožňující vjezd na pozemek parc. č. 784 v k. ú. Malešice. Za uvedené jednání byla stěžovateli podle § 79 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., přestupkového zákona, ve znění pozdějších předpisů, uložena pokuta ve výši 10 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1000 Kč.

[2.] V žalobě stěžovatel polemizoval zejména se závěrem správních orgánů, že na pozemku parc. č. 793/22 v k. ú. Malešice, jehož je stěžovatel spoluvlastníkem (je součástí společného jmění mezi manžely), se nachází veřejně přístupná účelová komunikace ve smyslu § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Nadto upozornil na skutečnost, že předmětné stromy byly vysazeny mimo tuto komunikaci, nemohly tak bránit ve vjezdu a nemají tedy charakter pevné překážky ve smyslu cit. § 29 zákona o pozemních komunikacích.

[3.] Městský soud v Praze v záhlaví citovaným rozsudkem podanou žalobu shledal nedůvodnou, a proto ji v souladu s § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů („s. ř. s.“), zamítl. Své zamítavé stanovisko opíral zejména o výklad předmětného ustanovení § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, zde vymezených zákonných znaků, které musí posuzovaná komunikace splňovat, aby ji bylo možné považovat za „*veřejně přístupnou účelovou komunikaci*“ (tj. „*pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků.*“), a také podmínek jejího užívání (souhlas vlastníka a existence nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby). Při aplikaci svých závěrů na nyní posuzovaný případ stěžovatele následně městský soud konstatoval, že správní orgány prokázaly, že na pozemek parc. č. 784 vede jediná komunikace, a to právě přes předmětný pozemek stěžovatele (a jeho manželky). „*Soud souhlasí se správním orgánem v tom, že pozemek se stává veřejnou cestou jeho věnováním veřejnému užívání i konkludentně projeveným souhlasem předcházejícího vlastníka, což ostatně vyplývá z již uvedené soudní judikatury. Právě v daném případě předcházející vlastník předmětného pozemku umožnil vlastníku pozemku parc. č. 784, aby si vybudoval vjezd, tedy pozemek splňoval podmínku nutné komunikační potřeby.*“ (str. 5 rozsudku).

[4.] Ve vztahu ke stěžovateli uložené sankci za vysázené stromy městský soud nepochyboval o tom, že strom je pevnou překážkou, když jej za pevnou překážku považuje i samotný zákon o pozemních komunikacích, který v ustanovení § 29 odst. 5 stanoví, že „*pokud tvoří pevnou překážku strom, postupuje se podle ustanovení § 15.*“ Proto městský soud uzavřel, že „*pokud žalobce chtěl vysázet stromky na předmětný pozemek, měl nejprve požádat příslušný správní orgán o povolení, ve smyslu ustanovení § 29 odst. 2 tohoto zákona. Na posouzení věci nemá vliv ani skutečnost, že stromy byly vysazeny více než tři metry od této komunikace a že neohrožují bezpečnost veřejné komunikace, neboť ve zmíněném ustanovení nejsou uvedeny výjimky, kdy není dána povinnost podat žádost o povolení.*“ (str. 5 rozsudku).

II. Obsah kasační stížnosti

[5.] Stěžovatel v kasační stížnosti, kterou se domáhá zrušení v záhlaví citovaného rozsudku Městského soudu v Praze, uplatňuje důvody obsažené v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[6.] Namítanou nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky ze strany městského soudu [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] spatřuje ve způsobu, jakým městský soud posoudil otázku, zda se na předmětném pozemku parc. č. 793/22 v k. ú. Malešice ve spoluvlastnictví stěžovatele nachází veřejně přístupná účelová komunikace ve smyslu § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Uvedený právní názor stěžovatel považuje za

pokračování

věcně nesprávný, neboť je toho názoru, že zde nejsou naplněny zákonné znaky podmiňující vznik veřejně přístupné účelové komunikace ve smyslu § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, a také za nepřezkoumatelný, a proto v kasační stížnosti podrobně polemizuje jak s argumentací předestřenou v odvodněních rozhodnutí správních orgánů i městského soudu, tak i se způsobem dokazování a hodnocení skutkového stavu ze strany městského soudu.

[7.] Vedle výše uvedeného stěžovatel namítané vady řízení [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], resp. nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí městského soudu z důvodu existence vady soudního řízení, která mohla mít za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] spatřuje především ve způsobu, jakým městský soud posoudil jeho žalobní námitky nebo vyhodnotil způsob posouzení odvolacích námitek ze strany žalovaného. Jako zásadní pochybení městského soudu pak stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že městský soud neodůvodnil, proč neprovedl většinu stěžovatelem navrhaných důkazů k doplnění skutkových zjištění, přičemž nešlo jen o důkazy, které byly provedeny již v řízení před správními orgány (výsledky svědků V. S., J. P., V. B. a M. B.), a to navzdory skutečnosti, že je stěžovatel navrhl jak v jím podané žalobě, tak na nich setrval i v průběhu ústního jednání před městským soudem, konaném dne 3. 9. 2013.

[8.] Žalovaný se k podané kasační stížnosti ve lhůtě mu k tomu stanovené nevyjádřil.

III. Posouzení důvodnosti kasační stížnosti

[9.] Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že je důvodná.

[10.] Stěžovatel se svou kasační stížností výslovně domáhá zrušení v záhlaví citovaného rozsudku městského soudu mimo jiné proto, že v postupu městského soudu v rámci zjišťování skutkového stavu spatřuje zásadní pochybení a vadu řízení, která měla za následek nezákonnost rozsudku ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Konkrétně namítá, že městský soud nepřistoupil k provedení jím navržených důkazů (výsledky svědků S., P., B. a B.) a ani nijak nezdůvodnil, proč tak neučinil, ačkoliv je stěžovatel navrhl jak v jím podané žalobě, tak na nich setrval i v průběhu ústního jednání před městským soudem, konaném dne 3. 9. 2013. S těmito námitkami se Nejvyšší správní soud ztotožňuje.

[11.] Jak vyplývá ze spisu Městského soudu v Praze sp. zn. 1 A 6/2012, stěžovatel v souladu s § 71 odst. 1 písm. e) s. ř. s. ve své žalobě ze dne 27. 1. 2012 k důkazu výslovně navrhl - mimo jiné - výsledky svědků V. S., J. P., M. B. a V. B. (str. 6 žaloby). Z protokolu o jednání (č. l. 28 - 29 spisu), které se před městským soudem konalo dne 3. 9. 2013, se podává, že stěžovatel v jeho průběhu zdůraznil, že „*trvá na podané žalobě v rozsahu tak, jak byla podána v písemném vyhotovení na č. l. 1 - 6 spisu.*“ Stěžovatel tak zde nejen, že nevzal své původní návrhy k provedení důkazů zpět, ale nadto své důkazní návrhy ještě rozšířil, když navrhl, aby „*soud zohlednil informace o pozemcích, které byly předloženy žalobcem a fotodokumentaci předloženou žalobcem včetně dobové fotografie pozemku parc. č. 793/22 v k. ú. Malešice.*“

[12.] Podle § 52 odst. 1 s. ř. s. soud rozhodne, které z navržených důkazů provede a které nikoli; to jej však nezavazuje povinnosti takový postup odůvodnit (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Nesplněním této

povinnosti se soud dostává do rozporu s principy ovládajícími spravedlivý proces, garantovanými v čl. 36 Listiny základních práv a svobod, jak ve své judikatuře dlouhodobě zdůrazňuje Ústavní soud a ze které Nejvyšší správní soud v obdobných případech setrvale vychází. Kupříkladu v nálezu sp. zn. IV. ÚS 570/03 ze dne 30. 6. 2004 (N 91/33 SbNU 377) Ústavní soud konstatoval, že „z pohledu ústavněprávního lze přitom vymezit zobecňující podmínky, za jejichž splnění má nesprávná realizace důkazního řízení za následek porušení základních práv a svobod ve smyslu dotčení postulátů spravedlivého procesu. V řízení o ústavních stížnostech lze jako první vyčlenit případy tzv. opomenutých důkazů. Jde jednak dílem o procesní situace, v nichž bylo účastníky řízení navrženo provedení konkrétního důkazu, přičemž návrh na toto provedení byl soudem bez věcně adekvátního odůvodnění zamítnut, eventuálně zcela opomenut, což znamená, že ve vlastních rozhodovacích důvodech o něm ve vztahu k jeho zamítnutí nebyla zmínka buď žádná či toliko okrajová a obecná neodpovídající povaze a závažnosti věci.“ [dále srov. např. nálezy sp. zn. I. ÚS 553/05 ze dne 20. 9. 2006 (N 167/42 SbNU 407); nálezy sp. zn. I. ÚS 2568/07 ze dne 23. 1. 2008 (N 20/48 SbNU 213), rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>; anebo např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2013, č. j. 6 As 71/2012 - 47]. V nyní posuzovaném případě se právě o takový tzv. opomenutý důkaz jedná.

[13.] V předmětném spisu městského soudu se totiž nenachází žádný úkon či postup, kterým by městský soud přímo vyhověl či alespoň nějakým způsobem reflektoval a reagoval na stěžovatelem vznesené důkazní návrhy. Takovému postupu pak plně koresponduje i samotné odůvodnění kasační stížností napadeného rozsudku, v němž městský soud žádným způsobem nezdůvodnil, proč stěžovatelem navržené důkazy neprovedl, čímž mu v konečném důsledku znemožnil bránit se proti případnému zdůvodnění zamítnutí návrhu na provedení důkazu prostřednictvím kasační stížnosti. Jakkoliv je totiž pravdou, že s ohledem na zásadu volného hodnocení důkazů soud není povinen provést všechny navržené důkazy, musí bezpodmínečně a přesvědčivě vyložit, proč některý navržený důkaz neprovedl, tzn. proč jej např. považuje za nadbytečný, nevěrohodný či nepřipadný. Městský soud tak své řízení zatížil vadou, která měla za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

IV. Závěr

[14.] S ohledem na výše uvedené tak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, neboť městský soud se skutečně dopustil vad řízení, které mohly mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., když opomenul provést či vypořádat se s návrhem na provedení důkazu výsledkem navržených svědků ve výše popsaném smyslu. Za této procesní situace se Nejvyšší správní soud již nemohl zabývat ostatními kasačními námitkami, tzn. zákonností právního názoru vysloveného městským soudem, neboť popsaná vada řízení je natolik zásadní, že sama o sobě pro zrušení napadeného rozsudku postačuje, přičemž zdejšímu soudu nepřisluší předjímat, k jakému skutkovému stavu a právním závěrům dospěje městský soud poté, co vytčenou vadu odstraní.

[15.] Proto Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. napadený rozsudek Městského soudu v Praze jako nezákonný zrušil a věc vrací tomuto soudu k dalšímu řízení, v němž bude městský soud podle § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právním názorem v tomto rozsudku vysloveným.

pokračování

[16.] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. března 2014

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu